

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

TÜK szám: 27/4-114/2021.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2021. november 23. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

É

**55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő
szakképesítés-ráépülés**

**Komplex szakmai vizsga
Írásbeli vizsgatevékenysége**

**Szakmai vizsga
Interaktív vizsgatevékenysége**

javítási-értékelési útmutató

A) Elemzési feladatok

A vizsgafeladat időtartama: 120 perc

A vizsga ideje: 2021. november 23. 8:00 óra

Segédeszköz: nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

2021. november

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve, ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)

Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyével (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!

I. feladat (10 * 1 = 10 pont)

Feladat:

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

1. Az összköltséges eredménykimutatás mely sorait NEM kell felhasználni a hozzáadott érték kiszámolásához az alább felsoroltak közül?

- a) Adózás előtti eredmény
- b) Anyagköltség
- c) Értékcsökkenési leírás
- d) Értékesítés nettó árbevétele
- e) Személyi jellegű ráfordítások

2. Mi jellemző a rugalmas (flexibilis) költségtervezésre?

- a) a költségeltérést indokolt és költségjellemző változással nem magyarázható részre bontja
- b) a tervezett (indokolt) költség kiszámításához szükség van a költségjellemző változás mértékének meghatározására
- c) elsősorban a közvetett költségek elemzésére használják
- d) elsősorban a közvetlen költségek elemzésére használják
- e) reagálási fok (R) = költségjellemző %-os változása / költség %-os változása

3. Melyik tényező NEM befolyásolja az elérhető optimális eredmény tervezésével kapcsolatos döntéseket?

- a) értékesítés közvetett (fix) költsége
- b) fajlagos szűk erőforrás felhasználás
- c) közvetlen önköltség
- d) lekötött megrendelés
- e) tervezett állományváltozás

4. Melyik esemény rontja (egyértelműen) a vállalkozás nettó forgótőke állományát?

- a) készlet eladás nyereséggel
- b) készlet eladás veszteséggel
- c) készlet vásárlás szállítótól
- d) osztalék jóváhagyása
- e) tőkeemelés apport behozatallal

5. Az alábbi mutatók közül melyik tartozik a pénzügyi helyzet elemzés témakörébe?

- a) befektetett tőke hozama
- b) likviditási gyorsráta
- c) likviditási ráta
- d) pénzeszközök részaránya
- e) tőkefeszültség mutató

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

II. feladat (5 + 5 = 10 pont)

Feladat:

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Bankbetét tartós lekötése			-	
Fizetendő kamat év végi elhatárolása	X			
Hosszú távra nyújtott kölcsön után befolyt kamat		+		
Ingatlan készpénzes eladása veszteséggel			+	
Véglegesen átvett pénzeszköz				+

Feladat:

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben!

5 * 1 = 5 pont

Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.

Vagyoni elemek	Eszköz				Forrás			
	1	2	3	4	1	2	3	4
Éven túl mobilizálható késztermék			X					
Forgatási célú hitelviszonyos értékpapír		X						
Hosszú lejáratra felvett kölcsön							X	
Készpénz	X							
Költségek passzív időbeli elhatárolása						X		

III. feladat (4 + 5 = 9 pont)

a) A termékéletgörbék a termékek/szolgáltatások életciklusának jellemzésére, elemzésére szolgálnak.

Feladat:

Sorolja fel a termékéletgörbe négy fő szakaszát!

- bevezetés
- növekedés
- érettség
- hanyatlás

b) Az innováció mai fogalmának megalapozása Schumpeter nevéhez köthető, aki az innováció öt alapesetét különböztette meg.

Feladat:

b) Sorolja fel ezeket!

- új termék
- új termelési eljárás
- új piac
- új nyersanyag
- új ipari szervezet

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

IV. feladat (14 + 4 = 18 pont)

Egy édességeket előállító vállalkozásnál a logisztikai folyamatokban tapasztalható problémák miatt a következő havi kínálatát szeretné optimalizálni. A vállalkozás nyalókat gyárt háromféle kiszerezésben (kicsi, közepes, nagy). A korlátot jelenleg egyedül a rendelkezésre álló alapanyag jelenti, amelyből 50 000 kg áll rendelkezésre a következő időszakra. Az alábbi adatokat gyűjtötték össze a tervezéshez:

Megnevezés	kicsi	közepes	nagy
Eladási ár (Ft/db)	170	250	290
Közvetlen önköltség (Ft/db)	45	50	70
Fajlagos anyag felhasználás (kg/db)	0,02	0,05	0,08
Eladható mennyiség (db)	500 000	800 000	300 000
ebből szerződéssel lekötött mennyiség (db)	nincs	nincs	40 000

A szerződéssel lekötött mennyiséget mindenképpen teljesíteni tervezi a cég. (A vállalkozásnál állományváltozást nem terveznek a következő időszakra.)

Feladatok:

- a) Határozza meg a vállalkozás optimális termék összetételét a nyereség maximalizálását figyelembe véve!
- b) Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

Megnevezés	kicsi	közepes	nagy	
Eladási ár (Ft/db)	170	250	290	
Közvetlen önköltség (Ft/db)	45	50	70	
Fajlagos fedezet (Ft/db)	170 – 45 = 125	250 – 50 = 200	290 – 70 = 220	3 pont
Fajlagos anyag felhasználás (kg/db)	0,02	0,05	0,08	
Szűk erőforrásra jutó fedezet (Ft/kg)	125 / 0,02 = 6 250	200 / 0,05 = 4 000	220 / 0,08 = 2 750	3 pont
Jövedelmezőségi rangsor	I.	II.	III.	1 pont

Szűk erőforrás szétosztása:

Lekötött megrendelés (nagy): $40\,000 \cdot 0,08 = 3\,200$ kg; (1 pont)

marad: $50\,000 - 3\,200 = 46\,800$ kg (1 pont)

I. kicsi: $500\,000 \cdot 0,02 = 10\,000$ kg; marad: $46\,800 - 10\,000 = 36\,800$ kg (2 pont)

II. közepes: $800\,000 \cdot 0,05 = 40\,000$ kg, nem fér bele; $36\,800 / 0,05 = 736\,000$ db (2 pont)

Optimális termékösszetétel:

kicsi 500 000 db; közepes 736 000 db; nagy 40 000 db (1 pont)

Mekkora az így elérhető Bruttó eredmény (fedezeti összeg)?

kicsi $500\,000 \cdot 125 = 62\,500$ eFt

közepes $736\,000 \cdot 200 = 147\,200$ eFt

nagy $40\,000 \cdot 220 = 8\,800$ eFt

Összesen: 218 500 eFt (4 pont)

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

V. feladat (22 + 12 = 34 pont)

A vállalkozás kétféle szaloncukor előállításával foglalkozik. Az elmúlt időszak termeléséről az alábbi adatokat ismerjük.

Megnevezés (mennyiségi egység)	Terv		Tény	
	zselés	karamellás	zselés	karamellás
Termelt mennyiség (ezer doboz)	40	24	46	25
Fajlagos anyag felhasználás (kg/doboz)	0,60	0,53	0,59	0,52
Anyag beszerzési egységár (Ft/kg)	200	300	250	360
Késztermék eladási ára (Ft/doboz)	900	1 400	920	1 450

Feladatok:

a) Az abszolút különbözetek módszere (láncmódszer) segítségével elemezze az anyagköltség tervezett alakulását! A volumenhatás szétbontásához az átlagos költséghányadot használja!

b) Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

$$\text{Tervezett anyagktg.: } K_0 = \sum q_0 * f_0 * p_0 = 40 * 0,6 * 200 + 24 * 0,53 * 300 = 8\,616 \text{ eFt (2 pont)}$$

$$\text{Tényleges anyagktg.: } K_1 = \sum q_1 * f_1 * p_1 = 46 * 0,59 * 250 + 25 * 0,52 * 360 = 11\,465 \text{ eFt (2 pont)}$$

$$\text{Teljes költségeltérés: } \Delta K = K_1 - K_0 = 11\,465 - 8\,616 = + 2\,849 \text{ eFt (2 pont)}$$

$$\text{Volumenhatás: } \Delta q = \sum (q_1 - q_0) * f_0 * p_0 = (46 - 40) * 0,6 * 200 + (25 - 24) * 0,53 * 300 = + 879 \text{ eFt (2 pont)}$$

$$\text{Fajlagos hatás: } \Delta f = \sum q_1 * (f_1 - f_0) * p_0 = 46 * (0,59 - 0,6) * 200 + 25 * (0,52 - 0,53) * 300 = - 167 \text{ eFt (2 pont)}$$

$$\text{Tarifális hatás: } \Delta p = \sum q_1 * f_1 * (p_1 - p_0) = 46 * 0,59 * (250 - 200) + 25 * 0,52 * (360 - 300) = + 2\,137 \text{ eFt (2 pont)}$$

$$\text{Bázis költséghányad: } Kh_0 = K_0 / \sum q_0 * a_0 = 8\,616 / (40 * 900 + 25 * 1\,400) = 8\,616 / 69\,600 = 0,123793103 \text{ (2,5 pont)}$$

$$\text{Fiktív költséghányad: } Kh_{1,0} = (K_0 + \Delta q) / \sum q_1 * a_0 = (8\,616 + 879) / (46 * 900 + 25 * 1\,400) = 9\,495 / 76\,400 = 0,124280105 \text{ (2,5 pont)}$$

Tiszta volumen változás hatása:

$$q_{1\Delta} = (\sum q_1 a_0 - \sum q_0 a_0) * Kh_0 = (76\,400 - 69\,600) * 0,123793103 = + 842 \text{ eFt (2,5 pont)}$$

Összetétel változás hatása:

$$q_{2\Delta} = \sum q_1 a_0 * (Kh_{1,0} - Kh_0) = 76\,400 * (0,124280105 - 0,123793103) = + 37 \text{ eFt (2,5 pont)}$$

Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Az anyagktg. összesen 2 849 eFt-tal nőtt, ami a következő tényezőkkel magyarázható:

- a nagyobb termelt mennyiség miatt 879 eFt-tal nőtt az anyagktg.;
- tisztán a termelés mennyiségének (változatlan összetétel melletti) átlagos növekedése 842 eFt-tal növelte az anyagktg-et;
- a termelés összetételének változása (eltolódott a termelés a magasabb anyagktg-hányadú termékek felé) miatt az anyagktg. 37 eFt-tal nőtt;
- a fajlagos anyagfelhasználásban bekövetkezett hatékonyság javulás 167 eFt-tal mérsékelte az anyagktg-et;
- az anyag beszerzési árának drágulása 2 137 eFt-tal növelte az anyagktg-et.

Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont ($6 * 2 = 12$ pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés.

Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

VI. feladat (5 + 4 + 6 + 4 = 19 pont)

Egy termelő vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok MFt-ban).

Megnevezés	Bázisidőszak	Tárgyidőszak
Tárgyi eszközök nyitó mérlegértéke	250 000	230 000
Tárgyi eszközök záró mérlegértéke	230 000	274 000
Értékcsökkenési leírás (tárgyi eszközökre)	40 000	41 000
Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	72 000	90 720

A tárgyi eszközök növekedését a vállalkozás pénzügyileg rendezte, csökkenés csak a szokásos elhasználódás miatt történt. (Speciális mozgások nem voltak az időszakok során.) Az adóhatásokkal – most – ne foglalkozzon a feladatban.

Feladatok:

a) Állítsa össze a tárgyidőszakra a tárgyi eszközök mérleg sor mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

Nyitó	+ Beszerzés (1 pont)	– Értékcsökkenés (1 pont)	= Záró
230 000	85 000* (2 pont)	41 000 (1 pont)	274 000

*Beszerzés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$274\,000 + 41\,000 - 230\,000 = 85\,000 \text{ eFt}$$

b) Határozza meg mindkét időszakra a tárgyi eszköz jövedelmezőségi mutatóját!

	bázis időszak (2 pont)	tárgy időszak (2 pont)
Átlagos tárgyi eszköz	$(250\,000 + 230\,000) / 2$ = 240 000 MFt	$(230\,000 + 274\,000) / 2$ = 252 000 MFt
Jövedelmezőségi mutató	$72\,000 / 240\,000 = 0,3$	$90\,720 / 252\,000 = 0,36$

Ha valaki a záró egyenlegről számol, akkor 2 pontot kaphat a 4-ből.

c) Szövegesen értelmezze a tárgyi eszköz jövedelmezőségi mutató változását!

Üzemi eredmény változása: $90\,720 / 72\,000 = 126\% \rightarrow +26\%$ (1 pont)

Átlagos tárgyi eszköz változása: $252\,000 / 240\,000 = 105\% \rightarrow +5\%$ (1 pont)

Jövedelmezőségi mutató változása: $0,36 / 0,3 = 120\% \rightarrow +20\%$ (1 pont)

A tárgyi eszköz jövedelmezőségi mutatója jelentősen javult (+20%), ami egyrészt az üzemi eredmény növekedésére (+26%), másrészt az átlagos tárgyi eszköz állomány ennél kisebb növekedésére (+5%) vezethető vissza. (3 pont)

d) A tárgyi eszközökkel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Működési cash flow (1 pont): 2. Elszámolt amortizáció: +41 000 MFt (1 pont)

Befektetési cash flow (1 pont): 14. Befektetett eszközök beszerzése – 85 000 MFt (1 pont)

A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerint megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. Értékcsökkenés).